

Wel smaak, geen alcohol

Alcoholvrijbier is bezig aan een flinke opmars. Vorig jaar steeg de consumptie ervan met 18 procent ten opzichte van 2009 en de recente introductie van nieuwe varianten zal deze trend alleen maar verder stimuleren. Maar smaakt dat wel, alcoholvrij bier? Proost! nam de proef op de som.

TEKST: SANDER VAN WERKHOVEN - FOTO'S: RON OFFERMANS

Natuurlijk valt de naam Buckler snel als het gaat over alcoholvrij bier. De poging van Heineken om eind jaren tachtig voet aan de grond te krijgen is tot op de dag van vandaag voer voor grappen en grollen. Waarom lukte het cabaretier Youp van 't Hek om met één simpele opmerking het merk van de Nederlandse markt te vegen? En zou zo iets hem weer lukken? Die kans is in ieder geval een stuk kleiner. Feit is dat de doorsnee consument nu heel anders aankijkt tegen alcoholvrij bier dan destijds. Was het toen allesbehalve cool om bier zonder alcohol te drinken, tegenwoordig is de maatschappelijke acceptatie van dit biertype een stuk groter. Met dank ook aan de Bob-campagne die van de bestuurder zonder alcohol een held heeft gemaakt. En misschien komt het ook wel omdat brouwers er tegenwoordig beter in slagen om alcoholloos te brouwen en het eindresultaat toch naar bier te laten smaken. Bavaria – dat overigens altijd succesvol is geweest met de eigen malt - maakte vorig jaar een klapper met de introductie van 0.0 % Wit en blies in Nederland het alcoholvrij-biersegment ineens nieuw leven in. Een alcoholvrij

witbier dat dankzij de toevoeging van onder andere acacia-extract verrassend fris smaakt. Inmiddels is er een alcoholvrije roséversie bijgekomen en zit ook het 'normale' malt, inmiddels omgedoopt in 0.0%, ook in de lift. Het succes bracht andere brouwers op een idee. Dus is het Heineken die als eerste met een vergelijkbaar product kwam en twee alcoholvrije varianten op het eigen witbier, Wieckse Witte, introduceerde. Een 'gewoon' alcoholvrij witbier en een roséversie. Respectievelijk Wieckse 0.0% en Wieckse Rosé 0.0%. Ook Grolsch pakt een graantje mee van de alcoholvrije tendens en herintroduceerde recent een oude vertrouwde naam, Stender. Bier met maximaal een half procentje alcohol.

Flinke stijging

Het recente Nationaal Bieronderzoek 2011 concludeert dat de bierdrinker alcoholvrij bier heeft omarmd. "Het segment alcoholvrij en alcoholarm bier kende in 2010 een stijging van 18 procent ten opzichte van 2009. Afgezet tegen de totale binnenlandse afzet van de Nederlandse brouwerijen is het nog een bescheiden segment maar wel één met een zichtbare groei", aldus directeur Nederlandse Brouwers

DE BOB KAN KIEZEN

Met een glas alcoholvrij bier valt de Bob niet uit de toon als hij met zijn vrienden aan de bar staat. En er valt wat te kiezen. **Bavaria** heeft de malt omgedoopt in 0.0%. In de verte valt een pilsgeur te bespeuren, maar veel is het niet. De smaak is fris en een tikje zoet. **Amstel Malt** heeft volgens het rugetiket door de speciale manier van brouwen de pure smaak van bier. De smaak is vlak, met iets moutigs en staat niet tegen. De meest 'eigen' smaak heeft **Warsteiner**. Het bier is licht van kleur, met een geur die aan vers brood doet denken. Van de kleine brouwers doet de Friese Bierbrouwerij al jaren een duit in het alcoholvrije zakje met de **Nuchtere Heit** (heit is Fries voor vader). **Stender** van Grolsch heeft een minieme hoeveelheid alcohol (0,5 procent) en een redelijke pils-smaak. Toch is van nasmaak nauwelijks sprake. De stoere fles zorgt voor onderscheid. Na het inschenken blijft de schuimkraag van de meeste bieren redelijk lang staan. Het oog wil ook wat.

Cees-Jan Adema over de opkomst van alcoholvrij bier. "In het kader van verantwoorde bierconsumptie is het bieden van keuze een belangrijk onderwerp. Een kwalitatief hoogwaardig bier zonder alcohol kan hierin dan ook niet ontbreken." Het rapport schrijft verder: "Volgens de Nederlandse bierdrinker die wel eens alcoholvrij bier drinkt of wil drinken, is de belangrijkste reden om alcoholvrij

ROSÉBIER FAVORIET BIJ DE DAMES

Palm Green is volgens de brouwer een gehopt moutextract dat verrijkt is in aroma en smaak door contact met de eigen Palmgisten. Het moutige in de geur doet in de verte aan 'echte' Palm denken, net als de kleur. Bij de rosébieren is het verschil tussen Wieckse en Bavaria groot. De **Wieckse Rosé** heeft de kleur van cassis, is niet troebel, en de schuimkraag licht roze. De smaak is overwegend zoet maar bleek populair bij de dames. "Is er nog meer!?" De geadviseerde schenkttemperatuur van 6 à 8 graden mag genegeerd worden. Gewoon zo koud mogelijk.

Bavaria heeft met zijn versie geprobeerd in de buurt van het originele rosébiert te blijven. Fris zoetig, en troebel zoals witbier hoort te zijn. De schuimkraag is ook bijna wit. Het alcoholvrije witbier van deze brouwer heeft duidelijk aan de basis gestaan van de dit jaar geïntroduceerde roséversie. Deze **0.0% wit** is frisfruitig van smaak en een prima dorstlesser op warme dagen. De alcoholvrije **Wieckse Witte** is wat zoeter, minder fris en heeft nauwelijks nasmaak.

bier te drinken, dat het wel de smaak heeft van bier maar geen alcohol bevat. Dit telt bij de mannen wel net iets meer mee dan bij vrouwen (60 procent versus 42 procent). 'Als men de Bob is' wordt in het onderzoek door een grote meerderheid als beste moment

genoemd om alcoholvrij bier te drinken. Andere goede momenten zijn: na het sporten (26 procent) en doordeweeks (22 procent). Zowel mannen als vrouwen drinken evenveel alcoholvrij bier. Tot zover de onderzoekscijfers. Proost! zou Proost! natuurlijk niet zijn als we niet de proef op de som zouden nemen. Met een krat vol alcoholvrije bieren stappen we daarom het terras van stadsstrand De Oerkap in Haarlem op. Op deze zomerse locatie, ingeklemd tussen spoorwegtalud en het water van de Spaarne, worden de flesjes geopend en aan de aanwezige gasten te proeven gegeven. Het leidt tot uiteenlopende reacties. Van "Dit is lekker man!" tot "Tja, hierbij denk ik aan Buckler". Of daar tussenin: "Dit lijkt op het originele bier, maar je proeft het verschil wel".

Weinig afdronk

De bieren die zijn meegenomen zijn onder te verdelen in twee categorieën. Als eerste de maltbieren, zeg maar pils zonder alcohol. Daarnaast de alcoholvrije bieren met een smaakje. De wit- en rosébieren van de diverse merken. De aanwezige proevers variëren van de gemengd samengestelde theaterklas F3A inclusief

docenten tot aan Proost!-salesmanager Edwin Schepper en Oerkap-eigenaar Jules Zuidgeest. Deze laatste schenkt als huisbier het in Haarlem gebrouwen Jopen-bier en heeft op alcoholvrij gebied de Bitburger Drive in huis. "Dat smaakt tenminste nog een beetje naar bier." Sceptis over de smaak is er aanvankelijk ook bij de theaterdocenten. Eén van hen proeft de Palm Green. Anders dan het achtervoegsel doet vermoeden geen ecologisch gebrouwen bier, maar een variant op de bekende amber. "Je proeft het verschil wel, maar de smaak is prima", oordeelt de docent. "Afdronk heeft het bier niet echt. Daardoor doet het verder niets met je." Zijn collega nipt van de alcoholloze Warsteiner en dat kan hem niet echt bekoren. "Dit is Buckler", klinkt het. Ondertussen zijn ook de flesjes van Bavaria, Amstel en Grolsch uit de bak met ijswater gehaald. Het merk uit Enschede spreekt aan omdat het gebotteld is in een stoere onderscheidende fles en door het minieme percentage van een half procent alcohol nog in de buurt komt van het origineel. Amstel komt hierachter als een goede tweede met een smaak die eveneens neigt naar pils.

“Weet je zeker dat hier geen alcohol in zit?” Bij Bavaria 0.0% komt iets moutigs in de smaak opzetten. De brouwer uit Lieshout claimt het te maken volgens een uniek brouwprocedé. Anders dan collega-brouwers slaagt het bedrijf erin om dit bier te brouwen zonder dat er ooit alcohol heeft ingezet. Veel brouwers laten het bier deels vergisten en halen daarna de ontstane alcohol er weer uit. Dat alcoholvrije bieren vaak een tikje zoetig zijn wordt hierdoor verklaard. Gist zet (mout)suiker om in alcohol waardoor de zoetheid afneemt en de alcohol toe.

Superalternatief

De jonge leerlingen uit de theaterklas, die oud genoeg zijn om bier te mogen drinken, hebben in geen enkel geval ooit alcoholvrijbier gedronken. Een beetje aarzelend zetten de drie vriendinnen de flesjes alcoholvrij rosébier van Bavaria en Wieckse Witte aan de lippen. Dat leidt tot verrassende uitspraken. “Ik dacht dat het heel bitter zou zijn.

Bier is toch bitter!?” Dit is een beetje cassisachtig”, klinkt het over de Wieckse-variant. “Wat is dit lekker man!”, roept een ander over hetzelfde bier. De derde zegt: “Als ik het niet had geproefd zou ik het nooit hebben besteld. Maar dat ga ik nu zeker wel doen een volgende keer. Dit is wel meer voor vrouwen dan voor mannen.” Over de minder zoete Bavaria 0.0%-rosé verschillen de meningen. De paar jongens in de klas vinden het beter te drinken dan de dames. Dat geldt ook voor de alcoholvrije witbieren die zijn meegenomen. De mannen waarderen die meer dan de vrouwen in het gezelschap. Volgens de docenten zijn ze echter wel verfrissend en dorstlessend. En minder ‘plakkend’ dan met name de Wieckse-rosé. Eén van hen zegt over Bavaria Wit: “Als je moet je autorijden is dit wel een superalternatief natuurlijk. De tendens dat alcoholvrij weer opkomt vind ik ook heel goed. Wel de smaak en niet de alcohol. Er zijn momenten dat je daar behoefte aan hebt.”

STADSSTRAND DE OERKAP

De Oerkap in Haarlem leidt een soort nomadenbestaan. In het vierde jaar dat de zaak bestaat zit het bedrijf nu voor het tweede jaar op zijn huidige locatie. Jules Zuidgeest (foto) heeft samen met Robin Ruben de touwtjes in handen. “Ik had al op het strand gewerkt. En achter de bar in de stad voordat we dit begonnen. Met drie vrienden. Nu doen we het nog met zijn tweeën. In deze periode zijn we zeven dagen per week open. Van begin april tot eind september. Het is hartstikke leuk om te doen. Ieder jaar groeien we een beetje terwijl we eigenlijk niets doen aan publiciteit of promotie. Zo blijft het relaxt. Ik zit niet te wachten op massa.” Ieder weekend treedt een bandje op en de maandelijks full-moonparty is populair. “Het leuke aan dit werk? Dat is niet in één zin samen te vatten. Ik vind het heel belangrijk dat iedereen hier kan zijn. Ouders met kinderen, dertigers, veertigers. Hier is voor iedereen altijd wel een plekje.”
www.oerkap.nl